

Колкото повече държавата "планира", толкова по-трудно става планирането от страна на отделния човек.

Фридрих фон Хайек

[English](#)

[Начало](#)

[За ИПИ](#)

[Награди](#)

[Събития](#)

[Проекти](#)

[Дарения](#)

[Стаж в ИПИ](#)

[Контакти](#)

[ИПИ в медиите](#)

[Партньори](#)

[Начало](#)

[Преглед на стопанската политика](#)

[Брой 551](#)

Ран: “Уилям Нисканен - мъдър и принципен”* ...

Търсене:

Преглед на стопанската политика ISSN 1313 - 0544

[Принтирай Email](#)

[a](#)

[a](#)

[a](#)

Ран: “Уилям Нисканен - мъдър и принципен”*

Автор: Ричард Ран** / 04.11.2011

Сподели

Оцени тази статия

1

2

3

4

5

6

7

8

9

3 гласа, средно: 5.0 от 5

Ако бяхме послушали неговите препоръки, САЩ и останалата част от света можеше да не се намират в настоящата бъркотия. На 26 октомври 2011 светът загуби един от своите най-мъдри, компетентни и принципи икономисти – Уилям Нисканен. Бил следва в Харвард и защитава докторантура в Чикагския университет, където учи при Милтън Фридман. След това преподава в няколко водещи университета и работи като високоставен служител в „Офиса за управление и бюджет“ към президентската администрация (Office of Management and Budget) и в Министерството на отбраната. Заема длъжността старши икономист във Ford Motor Co., член е, а в последствие и ръководител, на Съвета на икономическите съветници на президента

Роналд Рейгън. След това, повече от две десетилетия е председател на Института Катон.

Тези от нас, които имаха късмета да го познават и да работят с него през годините, винаги са знаели, че си е вършил съвместно работата и това, което ни е казал, е това, в което наистина е вярвал. Неговата отличителна черта - упоритостта да не приспособява възгледите си според политическите очаквания, доведе до неговото уволнение от Форд. От време на време, в Белия дом по времето на Рейгън, той “сказваше лука”, като казваше неща, които са се оказвали истина, но оставяше медиите да атакуват администрацията за това, че не е достатъчно чувствителна.

Днес светът е в дългова криза, икономически неграмотните напират за увеличения на данъците на богатите, в Еврозоната е пълна бъркотия, а грозните политики на търговски протекционизъм отново се надигат. Преди десетилетия г-н Нисканен се е сблъсквал с всички тези проблеми и е предложил решения, с които настоящата каша можеше да бъде избегната, ако бяха следвани. Бил беше много старателен учен, със силно изразени аналитични умения и неговите възгледи винаги са били плод на доказателствата, които са го довели до тях.

Доказателствата например накараха Г-н Нисканен да вярва като Милтън Фридман, че оптималното ниво на правителствени разходи като процент от БВП трябва да е около 10%. Но той пише: *„Това не предполага, че няма никаква полза от правителствените харчове над това оптимално ниво, а само че нетните разходи за икономиката от тази политика, са много по-високи от преките разходи, дадени за тези програми.”* След внимателен преглед на данните за правителствените харчове и данъци в САЩ, той заключил, че пределните разходи за всеки допълнителен долар данъчни приходи варират от \$2,75 и \$4,50. Той пише: *„Да се чуди човек, има ли изобщо правителствени програми, за които пределната стойност да е толкова висока.”* Ще обясня по-просто това, което той е казал – БВП намалява с около три-четири долара за всеки долар, изразходван за правителствени разходи или увеличаване на данъците. Разбира се за г-н Нисканен не беше изненада, че програмите, „стимулиращи” икономиката на Обама, не проработиха и само направиха нещата по-лоши.

В продължение на четири десетилетия Бил Нисканен се бори за промяна в конституцията, която да ограничава правителствените разходи и увеличението на данъците. През януари 1995 г. само в 125 думи той представи пред Бюджетната комисия на Долната камара, своето предложение за промяна в конституцията “в съответствие с нейния отчетлив и величествен език”. Ето я и поправката. След като го прочетете, се запитайте колко по-добре можеше да бъде нацията днес, ако политиките бяха приели неговото предложение:

„Първи раздел. Конгресът не може да увеличава лимита на държавния дълг на САЩ без одобрението на 3/5 от членовете на всяка камара.”

„Втори раздел. Конгресът не може да увеличава размера и/или основата на настоящите данъци, както и да налага нови такива, без одобрението на 3/5 от членовете на всяка камара.”

„Трети раздел. Щатските и местни управи трябва да бъдат компенсирани за необходимите допълнителни разходи, породени от всяко ново задължение, вменено им от федералната власт. При отсъствие на такава компенсация, щатските и местни управи не са длъжни да изпълняват тези задължения.”

„Четвърти раздел. Разделите от първи до трети трябва да се прекратяват във всяка данъчна година, през която е в сила обявяването на война.”

Този прост, но елегантен, начин за поправка на конституцията е почти всеобхватен.

Бил Нисканен беше силен поддръжник на свободната търговия и свободното движение на капитали и това беше от съществено значение за днешния подем на Китай. Той видя и фаталните пропуски на ЕС. През 2008 г. той писа: „Основния проблем, характерен за Европейския свободен пазар, е трудността за правителствата да се присъединят към този пазар, без да поемат част от разходите за всички дейности на съюза. Ако бях служител в някое европейско правителство, един от приоритетите ми щеше да бъде отпадането на изискването за членство в Европейския съюз като критерий за участие в единния европейски свободен пазар.

Тези, които желаят повече свобода и икономически по-ефективно правителство, не могат да направят нищо по-добро от това да подкрепят поправката в конституцията, предложена от Нисканен. Те също така трябва да настояват да се прави предварителен анализ разходи-ползи, включително и отчитането на нетната загуба за обществото от порядъка на \$2,75-4,50 вследствие на всеки долар, даден за харчове и данъци. С тези две промени биха се решили нашите фискални проблеми.

Някои личности имат по-голямо влияние след края на своя житейски път. Не бих се изненадал, ако Бил Нисканен се превърне в един от тях.

* Статията е публикувана за първи път във вестник "Washington Times" в понеделник, 24 октомври, 2011 година. Оригиналният текст е достъпен на [тук](#). Преводът е с любезното позволение на автора. Преводът е на Даниел Георгиев – стажант в ИПИ.

** Ричард У. Ран е старши сътрудник в Института Като и председател на Института за глобален икономически растеж. Той е председател на Консултативния съвет на ИПИ. Уилям Нисканен беше член на Консултативния съвет на ИПИ.

Сподели

Оцени тази статия

1
?
2
}
3
|
4
;
5

3 гласа, средно: 5.0 от 5

Още от този брой

[Демокрацията и финансовите колапси](#)

[Система за социална защита – щедрост без граници](#)

[Икономически императиви на политическата несигурност](#)

[Европейският фонд за финансова стабилност \(ЕФФС\): Потенциал за парламентарно противопоставяне и политически риск*](#)

[Б.\(юджетът\) Н.\(е\) Р.\(аботи\)](#)

[Четири причини, поради които Кейнсианците продължават да грешат*](#)

[Среща-дискусия: „Преподаване на макроикономика на примера на международните финанси”](#)

[Кои законопроекти, внесени през тази седмица в Парламента, трябва да се разглеждат \(31 октомври – 04 ноември 2011\)](#)

[Ново в Икономическата библиотека \(31 октомври – 04 ноември 2011\)](#)

Архиви

2011 (Том 11)

[508](#)
[509](#)
[510](#)
[511](#)
[512](#)
[513](#)
[514](#)
[515](#)
[516](#)
[517](#)
[518](#)
[519](#)
[520](#)
[521](#)
[522](#)
[523](#)

[524](#)
[525](#)
[526](#)
[527](#)
[528](#)
[529](#)
[530](#)
[531](#)
[532](#)
[533](#)
[534](#)
[535](#)
[536](#)
[537](#)
[538](#)
[539](#)
[540](#)
[541](#)
[542](#)
[543](#)
[544](#)
[545](#)
[546](#)
[547](#)
[548](#)
[549](#)
[550](#)
[551](#)

2010 (Том 10)

[458](#)
[459](#)
[460](#)
[461](#)
[462](#)
[463](#)
[464](#)
[465](#)
[466](#)
[467](#)
[468](#)
[469](#)
[470](#)
[471](#)
[472](#)
[473](#)
[474](#)
[475](#)
[476](#)
[477](#)
[478](#)
[479](#)
[480](#)
[481](#)
[482](#)
[483](#)
[484](#)
[485](#)
[486](#)
[487](#)
[488](#)

[489](#)
[490](#)
[491](#)
[492](#)
[493](#)
[494](#)
[495](#)
[496](#)
[497](#)
[498](#)
[499](#)
[500](#)
[501](#)
[502](#)
[503](#)
[504](#)
[505](#)
[506](#)
[507](#)

2009 (Том 9)

[408](#)
[409](#)
[410](#)
[411](#)
[412](#)
[413](#)
[414](#)
[415](#)
[416](#)
[417](#)
[418](#)
[419](#)
[420](#)
[421](#)
[422](#)
[423](#)
[424](#)
[425](#)
[426](#)
[427](#)
[428](#)
[429](#)
[430](#)
[431](#)
[432](#)
[433](#)
[434](#)
[435](#)
[436](#)
[437](#)
[438](#)
[439](#)
[440](#)
[441](#)
[442](#)
[443](#)
[444](#)
[445](#)
[446](#)
[447](#)

[448](#)
[449](#)
[450](#)
[451](#)
[452](#)
[453](#)
[454](#)
[455](#)
[456](#)
[457](#)

2008 (Том 8)

[358](#)
[359](#)
[360](#)
[361](#)
[362](#)
[363](#)
[364](#)
[365](#)
[366](#)
[367](#)
[368](#)
[369](#)
[370](#)
[371](#)
[372](#)
[373](#)
[374](#)
[375](#)
[376](#)
[377](#)
[378](#)
[379](#)
[380](#)
[381](#)
[382](#)
[383](#)
[384](#)
[385](#)
[386](#)
[387](#)
[388](#)
[389](#)
[390](#)
[391](#)
[392](#)
[393](#)
[394](#)
[395](#)
[396](#)
[397](#)
[398](#)
[399](#)
[400](#)
[401](#)
[402](#)
[403](#)
[404](#)
[405](#)
[406](#)

[407](#)

2007 (Том 7)

[307](#)

[308](#)

[309](#)

[310](#)

[311](#)

[312](#)

[313](#)

[314](#)

[315](#)

[316](#)

[317](#)

[318](#)

[319](#)

[320](#)

[321](#)

[322](#)

[323](#)

[324](#)

[325](#)

[326](#)

[327](#)

[328](#)

[329](#)

[330](#)

[331](#)

[332](#)

[333](#)

[334](#)

[335](#)

[336](#)

[337](#)

[338](#)

[339](#)

[340](#)

[341](#)

[342](#)

[343](#)

[344](#)

[345](#)

[346](#)

[347](#)

[348](#)

[349](#)

[350](#)

[351](#)

[352](#)

[353](#)

[354](#)

[355](#)

[356](#)

[357](#)

2006 (Том 6)

[256](#)

[257](#)

[258](#)

[259](#)
[260](#)
[261](#)
[262](#)
[263](#)
[264](#)
[265](#)
[266](#)
[267](#)
[268](#)
[269](#)
[270](#)
[271](#)
[272](#)
[273](#)
[274](#)
[275](#)
[276](#)
[277](#)
[278](#)
[279](#)
[280](#)
[281](#)
[282](#)
[283](#)
[284](#)
[285](#)
[286](#)
[287](#)
[288](#)
[299](#)
[289](#)
[290](#)
[291](#)
[292](#)
[293](#)
[294](#)
[295](#)
[296](#)
[297](#)
[298](#)
[300](#)
[301](#)
[302](#)
[303](#)
[304](#)
[306](#)
[305](#)

2005 (Том 5)

[204](#)
[205](#)
[206](#)
[207](#)
[208](#)
[209](#)
[210](#)
[211](#)
[212](#)
[213](#)
[214](#)

- [215](#)
- [216](#)
- [217](#)
- [218](#)
- [219](#)
- [220](#)
- [221](#)
- [222](#)
- [223](#)
- [224](#)
- [225](#)
- [226](#)
- [227](#)
- [228](#)
- [229](#)
- [230](#)
- [231](#)
- [232](#)
- [233](#)
- [234](#)
- [235](#)
- [236](#)
- [237](#)
- [238](#)
- [239](#)
- [240](#)
- [241](#)
- [242](#)
- [243](#)
- [244](#)
- [245](#)
- [246](#)
- [247](#)
- [248](#)
- [249](#)
- [250](#)
- [251](#)
- [252](#)
- [253](#)
- [254](#)
- [255](#)

2004 (Том 4)

- [151](#)
- [152](#)
- [153](#)
- [154](#)
- [155](#)
- [156](#)
- [157](#)
- [158](#)
- [159](#)
- [160](#)
- [161](#)
- [162](#)
- [163](#)
- [164](#)
- [165](#)
- [166](#)
- [167](#)
- [168](#)

- [169](#)
- [170](#)
- [171](#)
- [172](#)
- [173](#)
- [174](#)
- [175](#)
- [176](#)
- [177](#)
- [178](#)
- [179](#)
- [180](#)
- [181](#)
- [182](#)
- [183](#)
- [184](#)
- [185](#)
- [186](#)
- [187](#)
- [188](#)
- [189](#)
- [190](#)
- [191](#)
- [192](#)
- [193](#)
- [194](#)
- [195](#)
- [196](#)
- [197](#)
- [198](#)
- [199](#)
- [200](#)
- [201](#)
- [202](#)
- [203](#)

2003 (Том 3)

- [99](#)
- [100](#)
- [101](#)
- [102](#)
- [103](#)
- [104](#)
- [105](#)
- [106](#)
- [107](#)
- [108](#)
- [109](#)
- [110](#)
- [111](#)
- [112](#)
- [113](#)
- [114](#)
- [115](#)
- [116](#)
- [117](#)
- [118](#)
- [119](#)
- [120](#)
- [121](#)
- [122](#)

[123](#)
[124](#)
[125](#)
[126](#)
[127](#)
[128](#)
[129](#)
[130](#)
[131](#)
[132](#)
[133](#)
[134](#)
[135](#)
[136](#)
[137](#)
[138](#)
[139](#)
[140](#)
[141](#)
[142](#)
[143](#)
[144](#)
[145](#)
[146](#)
[147](#)
[148](#)
[149](#)
[150](#)

2002 (Том 2)

[47](#)
[48](#)
[49](#)
[50](#)
[51](#)
[52](#)
[53](#)
[54](#)
[55](#)
[56](#)
[57](#)
[58](#)
[59](#)
[60](#)
[61](#)
[62](#)
[63](#)
[64](#)
[65](#)
[66](#)
[67](#)
[68](#)
[69](#)
[70](#)
[71](#)
[72](#)
[73](#)
[74](#)
[75](#)
[76](#)
[77](#)

[78](#)
[79](#)
[80](#)
[81](#)
[82](#)
[83](#)
[84](#)
[85](#)
[86](#)
[87](#)
[88](#)
[89](#)
[90](#)
[91](#)
[92](#)
[93](#)
[94](#)
[95](#)
[96](#)
[97](#)
[98](#)

2001 (Том 1)

[1](#)
[2](#)
[3](#)
[4](#)
[5](#)
[6](#)
[7](#)
[8](#)
[9](#)
[10](#)
[11](#)
[12](#)
[13](#)
[14](#)
[15](#)
[16](#)
[17](#)
[18](#)
[19](#)
[20](#)
[21](#)
[22](#)
[23](#)
[24](#)
[25](#)
[26](#)
[27](#)
[28](#)
[29](#)
[30](#)
[31](#)
[32](#)
[33](#)
[34](#)
[35](#)
[36](#)
[37](#)
[38](#)

[39](#)
[40](#)
[41](#)
[42](#)
[43](#)
[44](#)
[45](#)
[46](#)

Подкрепа

Подкрепете института

Можете да подкрепите с дарение усилията на ИПИ за повече лична свобода, малка и ефективна администрация и предвидима бизнес среда.

[Инвестирайте в ИПИ](#)

Бюлетин ИПИ

[Седмичен бюлетин: Преглед на стопанската политика](#)

[Плосък данък: Бюлетин за ниски данъци](#)

Абонирайте се за седмичния ни бюлетин

Въведете вашия e-mail

Абонирайте се

rss абонамент

[Институт за пазарна икономика](#)

[Седмичен бюлетин: Преглед на стопанската политика](#)

[Плосък данък: Бюлетин за ниски данъци](#)

**Institute for Market
Economics** on Facebook

Like

4,207 people like **Institute for
Market Economics**.

Desislava

Anna

Marina

Anna

Людмила

Rosi

Mariana

Viktoria

Димитрина

Връзки

[За ИПИ](#)

[Награди](#)

- [Събития](#)
- [Проекти](#)
- [Дарения](#)
- [Стаж в ИПИ](#)
- [Контакти](#)
- [ИПИ в медиите](#)
- [Партньори](#)

Контакт

Тел.:

(++ 359 2) 952 62 66, 952 35 03

E-mail:

mail@ime.bg, binka@ime.bg

При технически проблеми:

milen@ime.bg

България
София 1000
бул. Патриарх Евтимий 22., ет. 3

Други

24 189 594
395.16

От началото на 2011 година Българското правителство похарчи (в лева)

[повече за "Денят на свобода от правителството"](#)

© 2011 Институт за пазарна икономика

Създаден от [MTR Design](#)

[Научете](#)

Изпрати e-mail:

До

От

Вашето име

Заглавие

Съобщение

Въведете символите

Изпрати